

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Egy évre	3 "
Egy óra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Uricza 276. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A körorvosi intézmény.

Nagy-Becskerek, július 27.

(*) Egy oly téma fölött óhajtunk elmélkedni, mely már igen sok oldalról lett megvitatva és még sem felel meg a gyakorlati élet követelményeinek. Mintegy 16 éve annak, hogy a közegészségi törvényben modern elveket és eszméket fektettek le azért, hogy azt az ország egészségügyi viszonyainak javítására használhassák. Ország-szerte rohamosan szervezték az orvosi köröket, azon reményben, hogy az alkalmazandó néporvosok segítségével majd leszállítják — különösen a gyermekkorban — mutatkozó nagymérvű halandóságot s az e célra fordított kiadás majd busásan vissza lesz térítve egy bizonyos produktív munkában: a nemzet szaporodásában! Ezt a törvényes intézkedést később megtoldották az országos egészségügyi felügyelők kinevezésével is. Azonban úgy látszik, az általános uralkodó politikai irány eltérítette a közegészségügyről az illető körök becses figyelmét, vagy a nagy pénzügyi rendezés tette lehetetlenné a kívánt újabb alkotásokat.

Mert különben nem tudni, vagy nem látni, hogy a szellemi élet — úgy mint a testi — bármely alakjában nézzük azt, egy osztatlan szerves egész: minden indítvány, mely egyik pontját érinti, minden mozgalom, mely egyik részében megindul, kihat a többi pontokra

és részekre, s az egészségügy terén bármely mozgalom annál öntudatosabb és rendezettebb, minél tökéletesebb az egészségügyi szervezet. Valamely közügy sikeres megindításánál nem lehet elégséges, hogy az illetők azt elfogadják, hanem egyszersmind elengedhetlenül szükséges, hogy fel is karolják s folytonos munkásság által elő is mozdítsák.

Az egészségügyi körök alakításánál nem elégséges az a divatozó rossz szokás, hogy egyszersmind megalakítják. Először is komoly figyelembe kell venni azt, hogy egy néporvos milyen munkakörre talál, elvégezheti-e napi dolgait? Mert az eddigi gyakorlat szerint vagy igen sok község foglaltatik egy egészségügyi körben, vagy ami több, minden komolyabb megfontolás nélkül, csak — pro forma — azt nézik, hogy a törvény betűjének eleget tesznek-e és a pályázat felhívásban rendszeren közlésezik, hogy látogatások 2—4 hétben egyszer teljesítendők.

Ha a magunk egészségét is gondolni akarjuk: hát legyünk öntudatosak, az általunk jól fizetendő orvostartsunk önmagáért a célért, hogy az valódi néporvos legyen! Igazítsuk az orvosi köröket és szervezzük úgy, hogy az orvos betegek között minél sürűbben megjelenhessen! Hát nem hallatlan, egészségügy elleni merénylet, mikor mindnyájan elnézzük —

még járványok tartama alatt is — hogy 2—4 hétben egyszer látunk orvost? Nem hallatlan botrányos dolog, hogy szegény sorstüdőzött nagy családú zselléinket 10 frt pénzbírsággal sújtjuk, ha gyermekeiket nem orvosoltatja? Nem ázsiai állapot-e, ha egy fizetett néporvos és egy soha, legalább az év 365 napjában nem ellenőrzött patikus, jogos vagy jogtalan feltevéseiből kiindulva, taxán felül díjaztatja magát? Igy a köznép, a kinél a megélhetés az első, hogy legyen barátja az egészségügynek? Utcai árokját kiszélesíti, abból vályogot vet és szűk lakást épít, vagy szándékosan kiszélesíti, hogy annak vizében ruczái, libái, sertései fürd-hessenek. Ha pedig kutyája, macskája, vagy egyéb aprószáza, elhull: ezeket is az árokba veti. Továbbá közkutjait napról-napra fertőzi és alig sikerül biró uramat arra rávenni, hogy azt az egy-két községbeli közkutat egy évben egyszer — azt is ősz felé — mert a melegben nagy dologidők vannak, kitisztattassa. Ezek orvosrendészeti dolgok, az igaz; de a legtöbb körorvos igyekszik a 40 kros községből s a mellékes díjtalan teendőket csak lanyhán végzi. A szegény ember nem juthat el a nem falujában lakó orvoshoz, vagy orvosért annyiszor, a hányszor kellene, mert sem szekere, sem lova, még pénze sincs.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Bella.

Reggeli után a „klasszikus báró”, amely néven Kondorosi Viktort bizalmasai körében hívták — ételovaglását ajánlott.

„Dolgoztunk, mint a napszámosok” — szólt tiszteletteljes meghajlással fordulva Bellához — rászólgáltunk az üdülésre. Ami munkánk még van, azt délután még befejezhetjük — folytatá megnyerően merész tekintetét az öreg házigazda felé fordítva.

Ez kérdőleg tekintett leányára: Bella pár pillanatig rosszul palástolt közönyösséggel igyekezett farkasszemet nézni atyja gunyoros szemszögleteiben rejtőzködő láthatatlan koboldokkal, aztán negédesen hátravetve stilszerű fejét, királynőhöz illő méltósággal intett igent.

I.

Viktor alig félóra múlva gyönyörű arany-sárga pejménen érkezett meg szomszédos kastélyából, ahonnan nyolcz nappal ezelőtt szeretetreméltó meghívásra rándult át látogatába . . .

Az öreg Teszary szenvedélyes bibliofil létere, alig hallotta hírét a klasszikus műveltségű Kondorosi Viktor megérkezésének, sietett őt magához meghívni, neki könyvtárát bemutatni és magának bibliomaniája oltárán újabb tömjént gyújtatni.

Titkon óhajtotta, hogy a „klasszikus” ifju testi előnyökben se szűkölködjék,

egyetlen, valóban klasszikus szépségű, de — már nagykoru Bellája kényes islésére gondolván.

A szép, büszke gavallér nyolcz nap óta vászonzekében, létrán fel s le szökve szak-tudós avatottságával és mokus ügyességével rendezte házi gazdája könyvtárát, bámulatba ejtve az öreg Teszaryt néhány újonnan felfedezett könyvkincs felszínre hozásával.

Lábujhegyen közeledve leányához, titkos-zatos hangon kérdé:

— Nos, mit tartunk felőle.

— Még alig láttam, annál kevésbé nézhettem meg.

— Pompás ember — mindenre tud tanácsot adni és mindenütt van a szeme. Egy régi elsevirt, — mit én elveszettnek hittem — megtalált. Könyvtáram rövid idő múlva valószínűs gyöngyházszekrény lesz. Igaz, görögül nem tud s ez kár, de képes volna ezt is feltalálni a maga számára. Pompás ember s szeretetreméltóságával port hint a szemembe elannyira, hogy nem veszem észre a tolvajt, ki kincsemre tör.

— Oh, ami azt illeti — mondá Bella nevetve — nyugodt lehetsz. Kincsed biztonságban van, „klasszikus” ifjad nem is gondol elrablására. De hisz egész tűzbe jössz. Hát vedd el klasszikus ifjad, nincsen semmi ellenvetésem.

II.

Másnap Viktor előre közlé Teszaryval, hogy két nap múlva a fővárosba utasik vissza.

. . . Szorgoskodjunk — mondá — nagyon sajnálnám, ha el kellene önt hagynom, mielőtt könyvtárát rendbehoztam volna.

Bella csak a reggelinél találkozott e napon vele; Viktor éppen annyit foglalkozott vele, a mennyit az illem egyáltalán megkívánt. Szokott módon szeretetreméltó volt vele szemben, anélkül, hogy bármiképp magasabb fokú érdeklődést árult volna el; gazdája tűzhelye jóleső érzést ébresztett benne, de Bella királynői szépsége egyetlen bókra sem hangolta. Egyszer — igen — midőn Teszary egy Mozart-féle andantét kért Bellától, álmadozva hallgatá Bella tökéletes játékát s aztán felriadva, bensőséges hangon mondá:

— Sokszor hallottam e darabot, de eddig még sem ismertem.

. . . A nyitott ablakon derült, csillag szöges éjjel balzsamos levegője zsongott Bella felé: a tücsök egyhangú czirpelése a közel patak lassu mormolásával méla összhangba folyt, melyben időnkint a bölömbika bugása vegyült.

Bella legtitkosabb gondolatait szabadjára eresztett madarakként érzé szívéből elszabadulni, mintha kéredezve tévelyegnének a sötétségben körötte, mintha a tücsök czirpelésében, a patak mormolásában, egy-egy éjmadár szaggatott panaszhangjában szólnának hozzá.

A nyugtalan szív az egész mindenséget bánata bizodalmaiba vonja, azzal hizeleg magának, hogy a természet fenséges közönyét zibongó vére lásas heven megömlési

Viszont az orvos sem mehet, mert sehol községenkinti fuvara, vagy ló-tartási átalánya nincs. Ez aztán a 40 krajczárnál is nagyobb bökkenő. De tegyük fel, hogy még is szerit ejti a szomszéd, vagy az, a kinek dolgozni szokott, befog, elmegy az orvoshoz, vagy orvosért, a ki éppen a szomszéd orvosi kör községében van elfoglalva — hová érdemesebb ám menni, mert onnét kinéz 4—5 frt; ki lesz megbüntető? Az-é, a ki nagy áldozat árán orvosért igyekezett, de nem találta odahaza, vagy az az orvos, ki emberbarátilag cselekedett? De tegyük fel, hogy X. Y. körorvos geográfiai fekvés, vagy más egyéb okból hivatván, inkább megyen más körbe, mint saját körébe, hol a §., mely szerint ilyen gyakorta előfordulható eset, helyesebben visszavétel megtorolható lehetne?

Egyszóval a közegészségi törvényben mindenki által elismert igaz és nemes elvek vannak letéve; de még is azok a hibások, a kik az ellenőrzést kellően nem gyakorolják. Hibás maga a közönség és szakközeg is — tisztelet a kivételnek — mert nincs meg bennük az akaratérő.

Bismarck meglátogatására, mint Kisszín-genből jelentik, vasárnap ötvennél több bádeni, hesseni és thüringiai férfi és nő érkezett oda. Egy manheimi pénzügyi igazgatója üdvözlő beszédet intézett Bismarckhoz, melyben azt mondta, hogy ez a hódolat hangos tiltakozás a nagy német férfi meggyalázása ellen; azt a mi 1890-ben történt és sokat, a mi azután történt, a délnémetek sohasem fogják megbocsátani. Bismarck herceg erre hosszabb beszédben válaszolt és többek közt ezeket mondta: „Nem bírok megválni attól a politikától, a melyet negyven éven át követtem, nem is fogok tőle sohasem megválni; hiába mondják nekem, hogy fogjam be a számat, nem fogom megtenni; azok, a kik a német birodalom egyik megalkotóját boldognak és hülyének akarják kijelenteni, gondolják meg, hogy az én tekintélyemmel a művet is meggyalázzák.“ A belpolitikában a herceg a választásoknál való egyetértés szük-

ségességét hangsúlyozta, ha nem akarják, hogy a birodalmi gyűlés tekintélyét elveszítse. A herceg ezután körutat tett a vendégek közt, a kik őt viharosan eljeneztek. A város lobogódszt öltött. Egy második jelentés szerint, hat különvonat érkezett Koburgból, Mannheimból, Darmstadtból, Heidelbergből, Pforzheimből és Karlsruheból, a melyeken 4500-an jöttek Kissingenbe. Bismarck herceg a következőleg válaszolt a küldötteknek: Ez az ováció, a melyben soha miniszter még nem részesült, a műnek szól és a mű munkásainak. Az 1848-diki törekvések az egységre, koraiak, az 1866-diki törekvések pedig mulók voltak, azonban 1870-ben az összes kalapácsok dolgoztak azon az állón, a melyen a birodalmat kovácsolták. Az egységes Németországot a francia zászlóalak közl hozták ki. Övéi hallgatást tanácsoltak neki, de ő nem engedte a száját befogni. Abba a kiáltásba: „Éljen a császár és a birodalom, a birodalmi gyűlés és a szövetségi tanács!“ az ő hangja is belevegyl.

Meg kell nősulni!

— Felhívás a közönséghez. —

Az elmúlt héten egy képviselő döntő argumentumokkal bőven megokolt törvényjavaslatot nyújtott be a francia kamarához elfogadás végett a kényszerházasságról.

Maga a tény, a kényszerházasság mint állami intézmény, mindazonáltal eléggé érdekes idea arra, hogy a társadalmi osztályoknak magasabb differenciálódott rétegei körülményesebben foglalkozzanak vele.

A „Magyar Génusz“ legújabb száma behatóan tárgyalja a kérdést s kifejti, hogy párisi szempontokból ez a törvényjavaslat éppen nem alkalmas a kigonyolásra, mert nagyon mélyreható nyavalya az, a melynek megakadályozását csak ettől a durva római intézménytől reméli a benyújtott törvényjavaslatot helyeslő parlamenti töredék, de el kell ismerni viszont azt is, hogy olyan törvényt, a mely egyének legitimebb érzelmeit és szabad elhatározását akarja erőszakos állami beavatkozás útján nyers szakkal megrendszabályozni, — soha még eddig keresztyűvinni, illetőleg állandóan megtartani nem sikerült, — még magában a caesari abszolút uralom alatt virágzó Rómában sem. Akaratlanul is ide kínálkozik tehát az ember tolla alá a kérdés, hogy hová céloz hát az a fölrissített kényszerházassági törvényjavaslat, ha nem oda céloz, a hová löni akar.

Meg akarja löni az aglegényeket, — ezzel az antik kovás fegyverrel ez egyszerűen képtelenség, — a kérdés tehát az, hogy mit akar elérni javaslatával ez a derék francia képviselő.

Széles, virágos, rózsás és túskebokros roppant terület az, a melyen ebből a nevezetes kérdésből kiindulva nemcsak tudását, hanem költői fantáziáját is megjárthatja az állami élet nemzetgazdasági felvirágzásának őszinte híve. Segélyül hivatja a számokkal fölfegyverzett statisztikát és kimutathatja mindenképp az azt a máskülönbön senki által kétségbe nem vont igazságot, hogy a házasságok megcsökkenésével az állam legvitálisabb érdekei szenvednek olyan súlyos károkat, a melyeknek permanenciája végül halalos betegséget eredményez és semmiféle mesterséges uton többé nem gyógyítható. E megfogyatkozó emberi „állomány“ (sic!) munkavesztését, a megcsökkenő munka szellemi és anyagi dekadenciát von maga után minden elképzelhető téren, — első rangú feladatai közé kell tehát, hogy tartozzék az államnak, már csak a saját, minden privátus érdeken felül álló, általános érdeke szempontjából is, hogy megfelelő gyógyszerekről gondoskodjék akkor, a midőn statisztikailag kétségtelemé válik, hogy a nemzeti erőt jelentő emberi állomány szemmel láthatólag sorvasztó nyavalyának körtüneteit mutatja föl.

A kényszerházasság azonban nem jelent gyógyszer. Semmiféle civilizált kormánya ennek a világnak nem remélheti, hogy egy modern Lex P. Popaea segélyével beletereleli majd a makacsodó fiataloságot a szent járomba. Előnyök nyújtása, kemény pénzbeli büntetéseknek kiállításba helyezése, szüretendő csecsemőkért adandó medálék, praemiumok és diszoklevelek mind nem eléggé nyomós eszközök arra, hogy a bátorság nélkül való fiataloság rugókonyságát egészen az oltárig fessítsék ki. Hiába parancsolja meg a törvény, hogy meg kell házassodni, különben annyi meg annyi nőtlenségi adó rovatik ki — ad notam hadmentességi adó — évről-évre, ha azt veti ellen a megfenyegetett jelölt, hogy szivesen megházasodnék harmincz éves koromig, tisztelt állam, de csak 800 frt a fizetésem, s a kit szeretek, az olyan szegény leány, hogy jaj... Kerestem biz én — szonkolhatja tovább a törvénnyel turbált jelölt — olyan hitvest is, a kinek van némi pénze, de hiába tanulmányoztam végig tized, ötvenet, százat, nem tetszik nekem ezek között a pénzes hajadonok között, tisztelt állam, egyetlen se, — csak az a szegény gyerek tetszik, a kit nem vehetek el; két koldustarisznyát akasztanak ő véle össze és én kellene, hogy cipeljem halálom napjáig mind a kettőt...

Mit felel egy ilyen ellenvetésre a kényszerházasságot erőszakoló állam.

Azt e, hogy te 800 forinttal dotált tisztviselő csak vedd el azt a szegény leányt, majd megsegít az isten... Vagy azt talán, hogy pokolba minden szerelemmel, házassodj meg a nélkül, majd összeszoktok?...

Egyik frivolabb és képtelenebb válasz, mint a másik. Igen, ha azt felelhetné majd egy ilyen tisztességes védő beszédre az állam, hogy nem kell

és hű szenvedélye tele torokkal kiáltja fájdalmát a csillagos, mozdulatlan, mindent beborító azurba.

Ez este Bella azt hívé, hogy körötte az egész mindenség boldogsága nagy kérdésével foglalkozik. Titkos hangok szólíták nevén.

— Késő, már szeretem — szól megborzongva és bezárá az ablakot.

III.

Csakhamar elértek az erdő mélyébe. Viktor méltányolni tudta a szép amazon lovaglái művészetét és hízog bókokban áradozott, miket Bella feszitelenül fogadott; bármint hozandott a sétalovaglás, derültnek igyekezett látszani. Szépsége teljes tudatában volt s ily szerencsés pillanatokban a nő nagyon erős.

Egy óra múlva egy emlékkő mellett haladtak el, a melyet természetesen az öreg Tesszary örömrepedő szívvél köszöntött s kissé hosszabb időzettel kívánta hódolat-teljes bemutatni.

— Lovagoljanak csak előre — mondá — lovát egy fához kötve — nemsokára elérem.

... Lépést haladtak tovább... Viktor pár pillanatig hallgatott: végre hirtelen fölvilágos szemeit merően Bellára szögezve, mondá:

— Önöknél lakosik a boldogság. Haatyja könyvtárát elhagyta, nem mulasztom el, hogy szent porából valamit be ne lélegzek; végre is azonban a boldogság nem elégít

ki bennünket férfiakat s ha nem csalódom, a nőket se. Nem unatkozik soha sem.

— Fogyatkozásai dacára a boldogság igen kellemes társalgó: azzal meglegezem.

— Bármint mondjon — hogy az „élés“ proceszusát érezzük magunkon, időnként jó egy erős láróham, láróngó érveréssel, váltakozó forróssággal és hideggel. Nem kíváncsok a világba? Nincs tőle semmi kérdezeni valója? De bizonyára kíváncsinnak tart.

— Oh, — viszonsá nevetve Bella, — az ut két oldalán meredező sugár jegenyekre mutatva, a barátaim, kikkel gondolataimat közlöm, oly diskrét, tartózkodó modoru világfiak, hogy az ön kíváncsisága bár meglep, de kellemetlenül nem érint. Ellenkezőleg: kellemes újdonság életemben. Az imént mutattam be meghitt barátaimat. Rajongok az erdőért.

— Elég, ha szereti. Igaz, az emberek nem oly egyszerűek és ártatlanok, mint az ön diskrét barátai, a jegenyék. Minthogy azonban itt csak nézőközség lehetünk, úgy gondolom, a bünök érdekesebb objektumai a megfigyelésnek, mint az ön jegenyéi.

— Islés dolga, — mondá mosolyogva Bella — a tárgyak több jó akaratú vannak irántunk, mint az emberek; a legbizarrabb eszméinknek is engedelmes eszközei és tetszésünk szerint rendelkezhetünk velök. Szeretem a néma Marionette-eket, melyek vonakodás nélkül eljátszák a rájuk diktált szerepeket. S a mi legcsudálatosabb,

egész naivul hiszünk a fékevesztett vihar tombolásának, a patak csobogásának és a hold derűs-fényes nézésének.

— Ami a holdat illeti, — mondá némi gunyval Viktor — sohasem képzeltem, hogy figyelmére méltatja. Nem, én a mellett maradok, hogy látványosságának felér a világ az erdő magányával s ami engem illet, határozottan jobb szeretem az erdő magányánál a hus és vérből való szívben viharos szenvedélyek háborgását.

— Szenvédélyek?! Előbb hinni kellene bennök.

— Istenemre, ez igen sértő kétely a jelen nemzedék irányában. Csak keresni kell őket és megtalálják.

— Vajmi sokszor csalódom ebben. Az emberek olyannyira mesterek a nyomorúságos magot fényes hüvelybe rejteni, megaranyozni; fenhéjázó czimek pompáznak rajta, miktől a szív hevesebben dobog; odaadás, lelkesezés, nemes érzések... kinyitjuk és... belül üres számítás, lapos, alantjáró, közönséges machinaccio s még örülhet, ha a mag még asonfelül nem keserü is.

— Ez az tehát, amit az erdő önnek sugog, — nevetett Viktor. — Enyhén szólva, barátai retentő pletykafészek. Higyje meg nekem, ez ami szegény világunk ostobának elég ostoba, de nem oly hamis, amint gondolja. Manapság a tettetés ritka virág, mert az álarcok már oly kopottak, elhasználtak, oly átlátszóak, hogy csak a fajankók tessik fel arcukra. Az okosak kezükben hordják. A tettetés nem eszköz már, csak formalitás.

félni a megnehezedett életviszonyoktól, házasságra megérett fiaim és leányaim, adok én nektek az első pár évi szükségletek fedezésére házaspáronként tízezer forintot, jó adózó esztendőben huszezer forintot, — akkor igen is keresztül lehetne talán vinni a kényszer abban az intelligenciát képviselő közép-osztályban is, a melyre a francia „egy képviselő“ a maga törvényjavaslatával pressziót akar a megcsapant házasságok érdekében gyakorolni. Meg kell ugyanis jegyezni, hogy ez a porából megélemedett Lex P. Poppaea se gazdagra, se parasztra nem nehezédnek; a gazdag ember könnyen kijátszhatja, ha tetszik, a paraszt meg kényszer nélkül is megházasodik, ha tiszta ingre van szüksége, s némi meleg ételre délben. Azt lehet tehát mondani, hogy ez a tervbe vett állami kényszer tisztán és kizárólag a közép-polgári-osztályba tartozó ifjúságot fenyegeti, a melynek kilenczven százaléka (tisztviselői, kereskedői, magánhivatalnokai, gazdasági pályán) nem viszi privát vagyon nélkül harmincz éves koráig annyira, hogy csekély évi jövedelméből hitvest és gyermekeket tarthasson el.

S így lehetne disszuertálni erről a kérdéstről hol a tudás, hol a képzelő tehetség segítségével egészen a kilenczedik falu határáig, a nélkül, hogy kiderülne: hova czéloz hát a francia kamarához benyújtott törvényjavaslat, a mely nyilvánvalólag nem oda akar löni, a hová jelenlegi formájában czéloz? S van még ennél is érdekesebb oldala a dolognak: az érdekelt felek véleménye, házasulandó férfiak és férjhez menendő hölgyek nézete a kényszerházasságról.

Az érdekelt fél vélekedése lévén minden körülmények között döntő, a „Magyar Génusz“ szerkesztősége elég érdekesnek s elég aktuálisnak találja ezt a delicat természetű kényszerházassági kérdést arra, hogy fölkerje a közönséget: nyilatkozzanak róla a „Magyar Génusz“ szerkesztőségéhez (Budapest, VII. Kerepesi-ut 14. sz.) intézendő levelekben. Értésülésünk szerint a beérkező véleményeket akár pro, akár kontra tárgyalják a kérdést, időnként ki fogják adni. Semmiféle hirlapi czikk, essai, vagy katedrai filozofálás nem tisztázhat annyira egy nemcsak állami és társadalmi, hanem erkölcsi életbe is mélyen bevágó institucziót, mint egy ilyen általános megbeszélés, mely a szóban forgó kérdést a legkülönbözőbb oldalról világítván meg, legkönnyebben kihámozhatja hüvelyéből a fűszeres magot.

HIREK.

— Kinevezések a megyénél. Rónay Jenő főispán Csoknyai Károly és Gombócz Bayer Ede végzett joghallgatókat, továbbá Gyertyánffy Jenő drt közigazgatási gyakornokokká nevezte ki, s Csoknyai Károlyt a pancsovai szolgabíróvához,

IV.

Szavainak nemes heve élénk pirt vont Bella szoborszerű arcára s most hátrafordult, ragyogó szemével atyját kutatva a jegenyék esütös háttérében, de sehol se látván őt, lassabb ügetéssel hatoltak az erdő mélyébe.

— Engedjen meg, — mondá lelkes tekintetét tüzesen mélyesztve kísézője napfényvel dacsoló nagy kék szeméibe — erdőm bölcs ítélete nem is vádolja csalással a világot; inkább azt állítja, hogy az hajlandó önmagát áltatni s midőn az emberek számításait érzések, a mammon utáni hajhászatukat olympikus versenyek képében tüntetik fel, csak a játékos dühe ösztönsi őket egyéb szenvedelmek híján. A játékdüh minden tervüket saturalja, meg is szerzi nekik azokat a lázrohámokat, a mik nélkül ön az életet el sem tudja képzelni, lázongó érveréssel, váltakozó forróság és hideggel. Az ilyfajta lázat — megvallom — nem szeretem, de magam is hissem, hogy nagyon el van terjedve. Hallottam szellemes, sőt oly emberekről, kik érezni is tudták, kik az életen csak a nyerő és vesztő tétek sorozatát látták, oly emberekről, kik meghalának analomból, ha parolit nem mondhatnának egy tétre. Ha a játszma megkezdődött, csupa szem és fül lesznek és ha valami akadályra bukkannak, felriad az alvó oroszán: büszkeségük. Saját boldogságuk a tét, sokszor másoké is. A nyereség szóra sem érdemes, gyakran csak az önszeretet rövid mámara s az a balga elégtétel, azt mondhatni: szeszélyem kielégítve, Fortuna istenasszony esuttal mesterére

Gombócz Bayer Edét a megyei árvaszékhez, Gyertyánffy Jenő drt pedig a központba rendelte szolgálatára.

— A marillai kirándulók ma reggel érkeztek vissza Nagybecskerekre. A kirándulásról a következőket írják lapunknak: A kirándulásban Rónay Jenő, főispán vezetése alatt a következők vettek részt: Rónay Jenő, főispán nejevel, Daniel László, alispán, Daniel József, Gyertyánffy János, Gyertyánffy Andor, Gyertyánffy László, Gyertyánffy Lilla, Gyertyánffy Margit, Gyertyánffy Irma, Jekelfalussy Zoltán, Pap Géza dr., Balázs Iván nejevel, Feilitzsch Bertalan báró, Farkas Iván, főszámvevő és Szmassenka Ernő. A kirándulók 26-án reggel 4 órakor indultak el Nagybecskerekről külön vonattal s az ebédet Oraviczán költötték el. Innen vasutal Aninára mentek, a hol megtekintették a vasműgyárat, az olvasztó kohókat és a vasöntödét. Anináról esti fél hat órakor indultak el kocsin s 7 órakor érkeztek Marillára, a hol a Rákóczy indulóval fogadták őket. Ezután társasvacsera következett, majd utána bűvész-előadás és táncz. Levelezőnk megjegyzi, hogy az idő ugyan borús volt, de ez a kirándulók derült kedélyhangulatán semmit sem rontott.

— Ünnepegy Marillán. A marillai fürdővendégek e hó 25-én este szívélyes ovációban részesítették a fürdőhely igazgató-főorvosát, Hoffenreich Mórt, névnapja alkalmából. A névnap előestéjén kivilágítás volt, tűzijáték és lampion-menet, melyben az aninai bányászok zenekara is részt vett. A menetet Grünbaum Arnold, Reiner Emil és Eisenstädter Béla rendesték. Az üdvözlő beszédet az ünnepegy Ferenczy, nagy-szebeni tanár tartotta. A főorvos meghatva mondott köszönetet a nem várt kitüntetésért s azután családjával együtt a hangversenyterembe vonult, a hol a fürdő vendégei tiszteletére hangversenyt rendeztek. A hangverseny programja a következő volt: 1. a) Cavatina, Raffól; b) Mazurka Wieniavszkytól; hegedűn előadja Hoffenreich Sándor ur, zongorán kíséri Zech Ferencz ur. 2. a) Spinn! Spinn!-dal Jungst Hugótól; b) Du meiner Seele schönster Traum, Lassentól; éneklé Zech Hermin k. a., zongorán kíséri Zech Ferencz ur. 3. Valse de Juliette (Gounod), Transcription de J. Raff, zongorán előadja Perényi

Héléne bárónő. 4. Nagy ária „Alarczos bál“-ból (Nr. 14) Verdi, éneklé Enyedy Lukácsné urhölgy, zongorán kíséri Perényi Héléne bárónő. 5. Magyar egyveleg, összeállította és zongorán előadja Löwengard János ur.

— Délmagyarországi haltenyésztő egyesület van alakulóban Temesvárott. Az egyesület megalakítása érdekében szombaton este értekezletet tartottak a „Páva“-hoz czimzett gyárkúvárosi vendéglőben. Az értekezleten elhatározták, hogy 1000 darab 10 frtos részvényt bocsátanak ki aláírásra. A részvény hetenként 20 krjával fizetendő be. Az alapító bizottság élén Kaderabek Károly áll, ki kipróbált haltenyésztő és Németországban tekintélyes haltenyésztő intézeteket vezetett. Az alapítandó egyesület tavakban mesterségesen tenyészteti a halat.

— Baross Gábor nagybátyja meghalt. Szegedről írják lapunknak, hogy bellusi Baross László nyugalm. plébános, néhai Baross Gábor volt miniszter nagybátyja, 73 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Baross László Verseczen 1819. évben született és 1841-ben szenteltetett fel áldozárrá. Ezután káplán volt Nagy-Jécsán, Écskán, Temes-Józsefkülvárosban és utóbb Billéden. A szabadságharcban mint tábori lelkész vett részt. A szabadságharc lezajlása után ismét káplán lett Főideákon, Bogároson, Makón, Battonyán és Szt. Annán. 1856-ban kinevezték Cséregre plébánoshelynökné és 1859-ben Facsetra plébánosnak. 1873-ban vecseházi és 1876-ban czernyai plébános lett. Innen áthelyezték Károlyfalvára és utóbb Bega-Szt.-Györgyre, mire 1882-ben nyugdíjba ment. Az utolsó években Szegeden lakott, hol tegnap elhunyt.

— A fürdés tizparancsolatja. A hamburgi nyilvános egészségügyi egyesület a fürdőzők számára következő tizparancsolatot állítottak össze: 1. Ne fürdölj heves lelki fölindulásnál. 2. Ne fürdölj hirtelen rosszul-létnél vagy tartós bajnál. 3. Átvirrasztott éj vagy fáradságos munka után ne fürdölj, míg pár óráig ki nem pihened magad. 4. Ne fürdölj, ha nagyon jól laktál s különösen ne, ha sok szeszest italt ittál. 5. A fürdőhöz lassu tempóban sétálj. 6. Odaérkezvén, tudakozódjál a víz mélysége, áramlata felől. 7. Lassan vetkőzzél, de aztán a vízbe mély. 8. Fejjel előre bukjal vízbe, vagy legalább, ha ezt nem tudod, vagy akarod, gyorsan bocsátkozál víz alá. 9. Ne maradj soká a vízben, kivált ha nem vagy erős testalkotással megáldva. 10. Fürdés után a vérkeringés előmozdítása czéljából dörzsöld jól testedet, aztán öltözz föl s mérsékelt testmozgást csinálj.

akadt . . . nem, nem szeretem a játékosokat. Kis leány koromban ismertem fürdőhelyen egy szép, derűs aggyaszt, ki imádtá a gyermekeket s ezek viszont őt imádták. Egy napon a farao-asztalnál láttam — nagy Isten! Szemei üvegesen meredtek a zöld asztalra; utálatos volt. Később anyám termeiben, kellemes, szeretetre-méltó férfiakat láttam, kik az életet csak derűs oldaláról ismertettek; hirtelen azonban szemekben ama sivár játékos pillantások egyikét láttam felvilanni, melyek annyira elémítettek; ki adja itt a bankot? kérdém magamban rémülettel. — Hagyjuk meg kinek-kinek hajlamait és antipathiáit; nem ismerem ocsmányabb látványt, mint a vesztés játékos kesernyés busongását, ha csak nem a nyertes mosolygását — és lássa, ezért szeretem én az erdőtmet.

Viktor lovaglő-ostorával nagyot sujtott az utra hajló jegenyéagra, astán borus homlokkal vizsgálgatá a szép doctinaire-t. Bella jól látá est, anélkül, hogy fejét arra fordította volna. Mert hiszen minek is volna nő, ha néznie is kellene, hogy lásson?

Sok igaz van abban, amit mondott — törte meg a csendet Viktor — de tul élénk színekkel fest. Elfeleddi, hogy következtelenségeink hibáink javítását vonják maguk után. Azt mondják, az idő valamennyi elvont dolog leghatalmasabbja; igaz, nincs oly megfontolt elhatározás, mit meg ne másíthatna. Az ember erősnek hiszi magát, küzdött, erős próbákat állott ki, egynémely ostoba bámulást is kivívta, esküszik, hogy soha sem enged elveiből, erős lesz bármily váratlan orvttamadás ellen s egyszerre az

elfajulás vesz rajta erőt, az oly aczélosnak hitt ideg elernyed, és soha sem ismert nyugtalanság érzete szállja meg. Némi büszkeséggel emlitjük fel, hogy sikerült szívünket elaltatni és most érezzük, mint remeg, reszket s az oly erősnek hitt várat kardcsapás nélkül átadja . . . Ez különben nem mese s ha visszatért a világba, igazat fog nekem adni.

— Inkább rögtön elhiszem önnek, mert hisz visszatérek-e vajjon a világba.

— Hátha jön és környezetéből megszökteti?

— Szöktetés? Mit tesz az ember ilyenkor? Azt hiszem, kiabál.

— Nem, nem, — folytató Bella — a sors számára egyengette életem pályáját: nem kívánok rajta változtatni. Félnék és bizalmatlan vagyok és szívesen nézném a tengert, de nem vágyódom rajta hányodni.

— A hajótörések legtöbbnyire a kellő előrelátás hiányából esnek meg — felelé Viktor röviden — a fő, hogy jó kormányost válasszunk magunknak.

— Ilyenek is vannak? — akik még a legjobbak volnának elalszanak, vagy csillagvizsgálásba mélyednek: másokat viszont ellenállhatatlanul vonz az izgalom, veszély s titkon óhajtják a vihart és zátont. Legjobb, hajóra se ülni.

V.

Előttük volt a kopár, keresztül-kasul hasogatott meredek, melyben a jegenyefa erdő véget ért.

— Nézze csak azt a szép virágot, — kiáltá Bella, hogy kísézője figyelmét, a kiéle-

— Nagy sikkasztás Temesvárott. Szenzációs hír járta be tegnap reggel Temesvárt. B andl Rezső városi rendőrkapitány letartóztatta Hazay Jánost, a temesvári Józsefkülvárosi vasúti állomás árupénztárnokát, mert nagyobb sikkasztásoknak jöttek nyomára. A fáma tízezer forintra tette az elsikkasztott összeget, ez azonban nagyon is túlzott volt, mert a földerített pénztári hiány csak 2400 forintot tesz ki. A sikkasztásra úgy jöttek rá, hogy Hazay főnökeinek feltűnt annak jó életmódja és viszonyaihoz képest nagy költsékesége. Mintegy 8 nap előtt alapos revízió alá vették az általa kezelt pénztárt és csakhamar földerítették a sikkasztást. Hazay nem volt képes igazolni a 2400 forintos hiányt és nem is tudta azt megtéríteni, mert mindent elköltött. A forgalmi főnökség megkeresése folytán B andl Rezső főkapitány letartóztatta a sikkasztót, mert tartani lehetett szökésétől. Hazay nős és öt gyermek atyja. Az elsikkasztott összeget aligha veszi el az állam, mert Hazaynak van egy háza a Józsefkülvárosban, melynek vételára azonban csak fele részben van kifizetve. Hazay ma a rendőrségnél beismerte a sikkasztás elkövetését és mentésgül azt hosta fel, hogy csekély fizetéséből nem tudott megélni és kénytelen volt az állam pénzéhez nyulni. — Utólag értesülünk, hogy az elsikkasztott összeg nem 2400 forint, hanem 3000 forint és nem lehetetlen, hogy még nagyobb sikkasztás fog kiderülni. Hazay János különben csak 2400 forint elsikkasztását ismeri be.

Táviratok.

A pécsi király-gyakorlatok.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A pécsi hadgyakorlatokra elmennek Frigyes és József főherczegek is, a kik az Albrecht főherczeg kivánságára sátortáborban fognak lakni. E célból a legszebb tisztipavillont teljesen újjáalakítják, és ujonnan berendezik. A király kíséretében Estei Ferencz-Ferdinánd főherczeg is ott lesz.

sedő párbeszédre elterelje és lovagló ostorával a közel sziklacsucson pompázó vérvörös liliumra mutatott.

Még be sem végezte szavait, midőn Viktor lovát indulatosan megsarkantyuzva, a mélyedés felé szorította, mely iszonyu meredeken tátongett ló és lovas előtt.

Pillanat alatt elérte a virágot, lehajlott és kitépte a földből. Egy kiszögellő sziklacsucs elrejté a lovasat a halványan, borzadálytól merevülten veszteglő Bella elől, ki most hangos felkiáltásban tört ki; ló és lovas vakmerő játékot űztek, a legkisebb ballépés nyakukat törhette; de pillanat múlva mindkettő elbukkant és vakmerő ugrással termett a mélyedés alján kigyózó patak tulsó partjára. Alig érzett azonban a megriadt pej biztos talajt lábai alatt, felágaskodott és lovasát levetni iparkodott. Lovasa erős csapásai azonban gyors ügetésre bírták, aztán pedig rövid vágatással tartott azon helyre, a hol Bellát mozdulatlanul és halotthalványan hagyta.

Villámló szemeit, melyekből bátorság, büszkeség és szerelem lángolt, Bellára szögezve, átnyújtá neki a liliumot:

— E virággal életmet ajánlom fel, elfogadja?

Bella lehajtá fejét és a legmélyebb zavarban halgatott; nem látott semmit sem körülötte, sem önmagában; az erdő, azive, élete s minden sötétségbe volt borítva. Végre leküzdve felindulását, felveté szemeit Viktorra és bátran szemébe nézett:

— Több ez lázrohannál? Az nekem kevés volna.

Kabos Bertalan.

A milleniumi nemzeti kiállítás.

Szeged, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az itteni iparosok és gyárosok tegnapi értekezlete az ipartestület határozatával szemben kimondta, hogy a nemzeti kiállítást óhajtják a világkiállítás helyett.

Az osztrák pénzügyminiszter kitüntetése.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő Felsége a király Steinbach osztrák pénzügyminisztert, a valuta körül szerzett érdemeiért az első osztályu vaskorona-renddel tüntette ki.

A konverzió tárgyalások elnapolása.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Magyar Értesítő” a konverzió-tárgyalások elnapolását, még a félhivatalos lobogó alatt közzétett dementi daczára is fenntartja.

Debreczen városa a kolera ellen.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A debreczeni városi tanács nagyszabásu óvintézkedéseket rendelt el a kolerajárvány behurcolása ellen, külön köztisztasági utasítást adva a főkapitányság számára. Elrendelte az idegen utasok megvizsgálását, kijelölte a járványorvosokat, berendezte a kolera-kórházat külön kolera-temetőt jelölt ki.

Zavargó község.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Debreczenből távirják, hogy Földes hajdumegyei községben a tagosítás miatt roppant izgatottak a kedélyek. Holnapután a bisottság gyűlést tart, melyre elővigyázatból 35 csendőrt rendeltek ki, a mi még nagyobb isgalmot kelt.

A kolera Franciaországban.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból érkező jelentések szerint az ottani egészségügyi tanács konstatálta, hogy Páris környékén a kolera a padóban van.

Belcsev gyilkosainak kivégzése.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából jelentik mai kelettel: A Belcsev-pörben hozott ítélet megerősítése, tegnap este érkezett ide. A halálra ítélt Milarovot, Karagulovot, Popovot és Georgievot ma reggel öt órakor végezték ki a Cserna-Dsanija fogház udvarán, hol egy négy hurokkal ellátott nagy akasztófa volt felállítva. Az elítéltek, kik a vallás vigaszában részesültek, bátran és elszántan viselték magukat. Az ítélet felolvasása után Karagulov fölkiáltott: „Éljen Maczedonia!” A másik három deliquens azt kiáltotta: „Éljen Bulgária!”

A kivégzésnél jelen voltak: a téparancsnok, a katonai ügyész, a hadi törvényszék jegyzője, az orvosok, a hatóságok képviselői és a deliquensek rokonai, kiket előre értesítettek a kivégzésről.

A kivégzettek tetemeit a temető közelében fogják eltemetni.

Összeütközés szerbek és oroszok között.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Skutarii hírek szerint az ottani szerb egyházközség és az orosz konzul közt heves összeütközések voltak, mivel ez utóbbi az orthodox templomot és iskolát sár alá vette és az Orosz állam tulajdonának deklarálta. A megrabolt egyházközség felszólította a prizrendi metropolitát a közbelépésre, de az nem segíthetett. Sőt Pasics „Odjek”-je is méltatlankodva jelenti ki, hogy azzal a nyomorult 200 rubellel, melyet Oroszország az egyházközségnek ajándékozott, nem lehet egy templomot és egy nemzetiséget megveretni.

A filippopoli kiállítás.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A porta megkereste a bolgár kormányt, hogy tegye lehetővé, hogy Maczedonia kereskedői és iparosai tömegesen látogathassák a filippopoli kiállítást. A bolgár kormány intézkedett, hogy az összes maczedoniai vendégek ingyen szállást kapjanak, a portának pedig jóindulatáért köszönétét fejezte ki.

Szerbia terüése.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik, hogy az aratási eredmények többnyire kielégítőek, csupán a nagy esőzések és viharok által károsított kerületek esnek kivétel alá. Tavaszai vetemények középszerű termést ígérnek, kukorica jól áll, gyümölcs kevés van, szőlő szép.

Gyilkos katonák.

Budapest, július 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Santanderről jelentik: Országos vásár alkalmával a katonák és a város lakosai közt véres összeütközésre került a dolog. A katonák két embert agyonlőttek, kilenczet megsebesültek. A lakosság fel van háborodva.

Egy gyémántkereskedő szökése.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik Wommer ismert nevű gyémántkereskedő játékadósságai miatt külföldre szökött, nagy üzleti passzívákat hagyott hátra.

Anarchisták merénylete.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pittsburgból jelentik: A rendőrség Frick igazgató ellen elkövetett merényletet anarchista összeküvésre vezeti vissza. Az összeküvés szálai már a rendőrség kezei közt vannak. Hír szerint Most és társai vannak a játékban.

Kisiklott vonat.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nottinghamból távirják: Ma egy személyvonat az állomás közelében kisiklott és a mélységbe suhant. A halottak és sebesültek számát még nem tudják, de azt mondják, hogy igen sokan vannak.

Viharok Amerikában.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) New-Yorkból sok vidékről erős viharokat jelentenek. Wheeling mellett, Nyugat-Virginiában egy 9 tagu család a vízbe fult. A vasúti hidakat a forgószél megrongálta. Bayritzban (Michigan) és a szomszédos erdőkben óriási tűz támadt; a kár 9 millió dollár.

A budapesti gabnatözsdéről.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.)

Határidő üzlet:

Buza őszre 8.02—04.

Buza tavaszra 8.42—44.

Tengeri szept.—okt. 4.87—89.

Tengeri máj.—jun. 5.18—20.

Zab őszre 5.45—47.

Káp-repcze 11.05—10.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy esúnya asszony története.

(Eredeti regény egy kötetben.)

— A „Torontál” számára írta: —

Törös Tivadar.

(11-ik folytatás.)

Dengelegi és Adél alig győzték az érkezőket fogadni, kik közt mind ott voltak azok, a kiknek a jelenléte a Dengelegi hiúságának hízelgett és az előkelőség vagy a hatalom bisalmas közelléte által az utóbbi napok alaptalan nyugtalanságát eloszlalni képesek voltak.

Adél maga elragadóan szép volt, míg Dengelegi talán soha nem imponált még úgy elegáns, nyugodt föllépésével, mint azon este. Mindenkihez volt egy nyájas, lekötelező szava, tudta, hogy kit kinek a szomszédságába juttasson és eközben egy alkalmat se tudott mégse elmulasztani, hogy valamelyik újabb érkezőt ki ne tüntesse.

A terem már jóformán tele volt hölgyekkel és férfakkal s a bevezetésül játszott zenedarabok hangjai alig tudták elnyomni azt az ismerős zajt, mely egy nagy társaságot befoglalt teremben támadni szokott, midőn a jelenlévők csaknem kivétel nélkül élénk kíváncsisággal tekintettek a bejáratra.

A föltűnés indokolt is volt. A küszöbön az öreg Kolbayné jelent meg Margittal, kísérvé Károly és Fegyverneky által.

A társaság meglepetése és csodálkosása főleg a Fegyverneky alakjának föltűnésére lett általános. Azt némileg megengedhetőnek találták, hogy Dengelegi a sok szóbeszédre rászólgáló Margitot végre is így kitünteti s az sem tűnt föl tulságosnak, hogy Károly is velük tart; Dengelegi ezt bizonynyal azért hívatta meg, hogy ha a társaságbeli fiatal emberek mellőzik Margitot, legyen mellette Károly, hogy halálra ne unja magát — gondolták.

De Fegyverneky, miért jön ide és éppen Margitékkal? Ez talány volt egész estén át mindenki előtt, mert nyílt titok volt, hogy Dengelegi soha nem érintkezett Fegyvernekyvel, sőt Fegyverneky föltűnően kerülte őt és ha olykor akadt volna is alkalom, hogy lapjában a körülrajongott Dengelegit kitüntesse, azt mindig oly fukarul rövid szavakkal és hidegséggel tette, mintha azt akarta volna ilyenkor a közönségnek mondani, hogy: „Ez is sok, ennek az embernek.”

Dengelegi föltűnő előzékenységgel sietett Margiték elé s hogy rövid bókkal mindnyájukat üdvözölte, karját nyújtá az öreg Kolbaynének, ki másik karján leányát vesette.

A két férfi kísérté őket s a hosszú terem közönségének keresztútjától fixirozva haladtak a senekar szomszédságában üresen álló pamlaghos, melyen Margit és anyja helyet foglalt.

Dengelegi csakhamar magukra hagyta őket, és egy éltes delnőhöz sietett, ki legyezőjével magához intette és valamit sugott neki.

— Ah, dehogy! — szolt élénken Dengelegi, — egyszerű formalitás, asszonyom. Az a fiatal ember valami rokona, hogy is mondjam az én jövendőbelimnek. . . . A másikat pedig mint újságírókat hívtam meg. Ezeknek mindig ott kell lenni, ahol valami puffan, — végzé nevetve az elmés házi ur.

— Igen, Dengelegi! Ön adósom egy válaszzal. — Csakugyan elveszi azt a szép ügyetlent?

— Nagyságos asszonyom, ön zavarba hoz. — No netérjen ki a kérdés elől. Beszéljen őszintén.

— Őszintén bevalljam, hogy kosarat kaptam?

— Ön? Lehetetlen!

— De ugy van. Fájdalom, tapasztalnom kell, hogy az ilyen polgári ártatlanságok válogatósabbak, mint a mi hölgyeink.

— És mit tesz ön most? — kérdé tovább a kíváncsi hölgy.

— Gyermekek lesznek és ábrándozom tovább, hogy sikerüljön nekem es a rosszul választott házasság — szolt nevetve Dengelegi.

E közben a nők legnagyobb része Margittal foglalkozott; lorgnettezték, megjegyéseket tettek reá s toalettjére, közbe-közbe pedig gunyos élceket is megengedtek maguknak a „varróleány”-féle kisasszonyra. De ez nem tarthatott sokáig, mert a zene megszólalt és az első keringő kezdetét vette, mire egy fekete frakk-kolon támadt azonnal Margit előtt, ki valósággal igéző volt egyszerű fehér ruhájában, melyhez egyszerű fekete bársonyderék simult.

A hogy a táncz tarkasága hullámozza körül ilyenkor a termet, előtérbe lép a szemléltetők mulatsága is. Ki hogy tánczol, kivel bizalmasodik, kit tüntet ki, kit ölel át erősebben? Ezek mind olyan apró megfigyelések, melyek bő megjegyzésekre adhatnak alkalmat. A zaj, mely az egész termet betölti, bátrabbá, erősebbé teszi a hangot, az általános izgatottság, mely elfog mindenkit, merészebbé teszi a fantasiát és így élessé, esipössé a szavakat. S a mint a zene hangja magával ragadja a párokat, utánuk suhannak a pletyka szavai.

Fegyverneky Adéllal tánczolt.

— Én nem tudom, hogy mit akar azszal a hideg teremtéssel Fegyverneky — szolt egy föltűnő eleganciával öltözött idős kisasszony, Tuloky földbirtokos egyetlen leánya, — az ember azt hinné, hogy ez a csupa sziv ember szerelmes abba a vér nélküli szirénbe.

— Hja, édesem, — csapott vissza mellette élénken a mama, — Fegyverneky azért gyűlöli Dengelegit, hogy annál jobban szeresse Adélt!

— Szereti?!

— Az egész város est hissi, de az is bizonyos, hogy Dengelegi hallani sem akar róla!

— Az egész dolog engem csak annyiban érdekel, mama, mert nem tudom elképzelni, hogy miért nem akar ez az Adél senkihez férjhez menni, — jegyezte meg tettetett unottsággal a Tuloky kisasszony.

Adél álmodozva hajolt félig a Fegyverneky karjai közé, és szóltanul kezdtek ismét megkerülni a termet.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.	3512	3514	3502
	v. v.	v. v.	sz. v.
	I. III. III. osztály		
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.30	4.00
Nagy-Kikinda	3.05	4.05	7.20
Karlova	4.09	4.46	8.04
Beodra	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	5.36	5.36	9.02
Kumán	6.06	5.56	9.22
Melencze	6.40	6.15	9.42
Ellemér	7.09	6.34	10.21
Nagy-Becskerek érk.	7.33	6.51	10.13

Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.	3501	3511	3513
	sz. v.	v. v.	v. v.
	I. III. III. osztály		
Nagy-Becskerek ind.	5.30	12.50	7.20
Ellemér	6.08	12.21	7.44
Melencze	6.30	12.51	8.8
Kumán	6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs	7.11	1.49	9.19
Beodra	7.45	2.29	10.04
Karlova	7.56	2.42	10.12
Nagy-Kikinda érk.	8.36	3.30	11.13
Temesvár	—	5.20	4.24
Budapest	1.39	—	8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskerek.	3645*	3602	3612
	v. v.	sz. v.	v. v.
	I. III. III. o.		
Versecz	—	—	12.00
Versecz-Rát	5.50	2.20	—
*Temes-Paulis	5.57	2.33	—
Bethlen-Tanya	6.03	2.42	—
*Szivattyutelep	6.11	2.42	—
*Loudon-Tanya	6.22	2.53	—
Nagy-Margita	6.29	3.04	—
Zichyfalva	6.37	3.18	—
Györgyháza	6.49	3.26	—
Szécsénfalva	7.01	3.40	—
Ó-Lécz	7.16	3.57	—
Kanak	7.24	4.07	—
Bóka	7.33	4.19	—
Szécsány érk.	7.49	4.36	—
Párdány I. alul	8.00	4.32	—
Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor	4.41	8.37	5.37
Pusztá-Kenderes	4.50	8.43	5.46
Lázárföld	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskerek-Bégapart	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskerek érk.	—	—	6.35

Nagy-Becskerek—Versecz.	3601	3611
	sz. v.	v. v.
	1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskerek ind.	8.15	—
Nagy-Becskerek-Bégapart	8.22	5.25
Lázárföld	8.50	5.58
Pusztá-Kenderes	8.56	6.06
*Lajosmajor	9.2	6.14
Szárcsa	9.16	6.30
Szécsány érk.	9.29	6.45
Szécsány ind.	9.44	7.04
Bóka	9.57	7.17
Kanak	10.14	7.33
Ó-Lécz	10.23	7.45
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	10.32	7.58
Györgyháza	10.42	8.10
Zichyfalva	10.54	8.27
Nagy-Margita	11.09	8.43
*Loudon-Tanya	11.18	8.52
*Szivattyutelep	11.26	9.01
Bethlen-Tanya	11.39	9.15
*Temes-Paulis	11.47	9.25
Versecz-Rát	11.55	9.33
Versecz érk.	11.59	9.37
Temesvár	3.16	—

Szécsány—Párdány.	3702	3712
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Szécsány ind.	9.34	7.05
Módos	9.56	7.32
*Fény	10.07	7.44
Párdány érk.	10.18	7.56

Párdány—Szécsány.	3713	3711
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Párdány ind.	7.00	3.50
*Fény	7.13	4.03
Módos	7.27	4.18
Szécsány érk.	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a perczek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A * gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Dr. Brájjer Lajos fel. szerk. távollétében a szerkesztésért felelős Jurkovic Aladár, főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

29.341. szám 1892.

(347—3.1)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium az 1892. évi július hó 12-én kelt 52.997. számú rendeletével a törökbecsei „Fehér“-féle háznak főszolgabírói lakássá leendő helyreállítását 4086 forint 87 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1892. augusztus hó 10-ik napjának d. e. 11 órájára a vármegye alispáni hivatalában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet a részletes feltételek az alispáni hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi július hó 21-én.

Daniel, alispán.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Alulírott mint Valkány község a tek. nagyikindai kir. törvényszék részéről 2201-91. sz. végzéssel kinevezett zárgondnoka, közhírré teszem, hogy az uradalom és Valkány község közt pertárgyát képező, az Ó Bessenyő község határától Ürs pusztá határig terjedő Ó-Aranka meder, kivéve Valkány község belsőség kisebb parcelláit melyek házilag kezeltetnek cc. 50 hold legjobb minőségű szántóföld, ez év augusztus hó 7-én Valkány község-házánál tartandó nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek egészben vagy parcellánként az 1892-1893. gazdasági évre készpénzfizetés mellett fog bérbeadni. Kikiáltási ár 800 forint, melynek 10 százalék bánatpénzképen az árverés megkezdésekor kezeimhez lefizetendő.

Felvilágosítással szolgál a községi jegyzői hivatal s alulírott.

P.-Kocsóhát, 1892. évi július hó 20-án.

Tábori Miksa,
zárgondok.

(344—2.2)

4976. tkv. 1892.

(346—1.1)

Jovanovics György, Raits Tósa és Omalyev Milan vizárverési kérvénye Raskovits Mladen ellen.

Tekintve, hogy Raskovits Mladen árverési vevő a feltételeknek meg nem felelt, ellene a vizárverés ezennel elrendeltetik s egyúttal a következő újabb árverési hirdetmény bocsájtatik ki:

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jovanovics György, Raits Tósa és Omalyev Milan végrehajtatónak Perin Zsiva, Pera, Mrksits Jova, Julcsa, Maxa, Raskovits Mladen, János, Bogoszavlyevits Helena és Pánits Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 14178 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében Raskovits Mladen késedelmes árverési vevő terhére és veszélyére az újabb árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében levő Szerbittebe községi 570. számú tjkvben 5126., 5127. hr. szám a. felvett 3 hold 1088 □-öl gyümölcsös kert 598 frt kikiáltási árban 1892. évi augusztus hó 8-ik napján d. u. 3 órakor Szerbittebe község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 59 forint 80 krt készpénzben, vagy az 1881:LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és Szerbittebe község-eljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint tükönyvi hatóságánál 1892. évi június hó 20-ik napján.

Hadzsics, kir. tszéki bíró.

4526. sz. 1892.

(345—2.2)

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A pancsovai m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló albrechtsdorfi IV. öblözeti 2009 hold 1371 □-öl réti földnek 1205 frt és a gizellahaini IV. öblözeti 1172 hold 741 □-öl réti földnek 1130 frt kikiáltási ár, mint évi haszonbér mellett 1892 október 1-től, 1895 szeptember 30-ig terjedő bértartamra leendő bérbeadása céljából Pancsova a m. kir. kincst. urad. ispánságnal folyó évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 órakor írásbeli zárt ajánlati tárgyalással egybekötött szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10 százalékos bánatpénz teendő le. Az 50 krros bélyeggel és 10 százalékos bánatpénzzel s kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének adandók át. Ily írásbeli ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. A részletes feltételek a pancsovai kincst. ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Pancsova, 1892. évi július hó 19-én. M. kir. jószágigazgatóság. Utánnymás nem díjazatik.

A volt Deutsch Ignác-féle a Temesvári-utczában fekvő házban f. évi november 1-től egy szép

nagy utczai lakas

folyó évi augusztus 1-től pedig egy nagy pincze, egy göré és istálló jutányos bér mellett együttesen vagy külön-külön kiadó.

Közelebbi értesítésekkel szolgál dr. Pollak Győző, ügyvédjelölt.

(348—2.1)

Kitünő dalmát vereshorok!

1 hectoliter 22, 26 és 30 forint

dalmát schiller bor

1 hectoliter 25 frt

nagybecskereki raktárból, a borok tisztaságáért jótállás mellett.

(229—9)

Állandó családi használatra különösen ajánlható fent jelzett 22 forintos vereshor, jutányossága dacára kellemes és tüzes asztali bor.

Kovács Sándor gyógyszerháza N.-Beeskereken.

Viszont eladóknak Fiuméből jegyzett külön árak.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.